

PENSIONISÜSTEEMIDE RAHVUSVAHELISE PRAKTIKA ANALÜÜS

LAURI LEPPIK, MAGNUS PIIRITS, JOHANNA VALLISTU

14.06.2022

*Analüüsi valitud võrdlusriigid:
SOOME, ROOTSI, TAANI,
LEEDU, POOLA,
SUURBRITANNIA, IIRIMAA,
AUSTRALIA*

ANALÜÜSI EESMÄRGID

- Kirjeldada valitud riikide pensionikindlustussüsteeme, neile seatud eesmärke (sh indikaatoreid) ja tuua välja nende tugevused ja puudused
- Kirjeldada neis riikides läbi viidud reformide tulemusi: nii negatiivseid kui positiivseid mõjusid; milliseid eesmärke reformidele seati; kuidas eesmärkide täitmist hinnatakse;
- Esitada teiste riikide heale praktikale tuginedes soovitusi Eesti pensionikindlustussüsteemi eesmärkide seadmisel ning süsteemi korralduse parendamiseks ja tõhustamiseks, et tagada tasakaalu adekvaatsuse ja rahalise jätkusuutlikkuse vahel;
- Teiste riikide näidete alusel esitatud pensionipoliitika ettepanekute Eestis rakendamise võimaluste suhtes hinnata nende sobivust Eesti konteksti ning võimalikku mõju adekvaatsusele ja jätkusuutlikkusele, samuti võimalikke kaasnevaid riske.

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti demograafia
keskus

ERINEVAD HEAOLUREŽIIMID

Ida-Euroopa
postsotsialistlikud
hübriidrežiimid –
neoliberaalsed jooned
seotud konservatiivsete
joontega: **Leedu,**
Poola, Eesti

Põhjamaade laiema
ühisvastutusega
heaolurežiim: **Soome,**
Rootsi, Taani

Liberaalne heaolurežiim
piiratud ühisvastutusega:
Suurbritannia,
Iirimaa, Austraalia

- Erinev arusaam indiviidi vastutusest
- Täiendavad avalikud teenused
- Sotsiaalkulude tase
- Süsteemi rajasõltuvus

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti demograafia
keskus

PENSIONISÜSTEEMIDE VÕRDLUS

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti demograafia
keskus

EESMÄRGIPÜSTITUS, INDIKAATORID JA SEIRE

Eesmärgid:

- Harva selgelt sõnastatud, abstraktsel tasemel: nt „piisav tase, mõistlik määr“
- Iirimaa: „Valitsus püüab tagada, et riiklik pension püsib tasemel 35% keskmisest palgast“
- Mitteformaalsed tõlgendused ja tasemed – nt Soome 60% asendusmäär
- Rootsis – rahaline jätkusuutlikkus (olulisem pensionide piisavusest)
- Poolas ja Leedus – eesmärgid seotud reformidega

Indikaatorid ja seire

- Soome ja Rootsi – iga-aastane ülevaade
- Numbrilised eesmärgid pigem harvad

TALLINNA ÜLIKOOI

Eesti demograafia
keskus

SÜSTEEMI ÜLESEHITUS JA SAMMASTEVAHELISED PROPORTSIOONID

Riikliku pensioni roll

- Põhjamaades: kõrged avaliku sektori pensionikulud (12%+ SKTst) – baassissetulek ja asendussissetulek – edukad
- Austraalias, Iirimaa ja ÜK (uus riigipension): madalad kulud (4-5% SKTst) – baassissetulek
- Leedu, Eesti – eesmärk nii baas- kui asendussissetulek, ebaedukas (kõrge suhteline vaesus, madal asendusmäär)

I SAMBA MIINIMUMPENSION

- Austraalias: vajaduspõhine varade ja sissetulekute alusel kaalutav
- ÜK: sõltub kindlustusstaaži pikkusest, lisandub vajaduspõhine pensionikrediit
- Iirimaa: vajaduspõhine sotsiaalabipension kompenseerib madalat riigipensioni või selle puudumist
- Soome ja Rootsi: kaheastmeline – residentsuspõhist täiendab vajaduspõhine
- Austraalia, ÜK, Iirimaa, Soome, Rootsi: arvestab leibkonna koosseisuga
- Taani ja Leedu: miinimumpension puudub
- Poola: staažinõude täitnud inimestele on tagatud miinimum

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti demograafia
keskus

KOGUMISPENSIONI ROLL

Riik	Pensionifondide varade maht (% SKP-st)
Soome	64%
Rootsi	108%
Taani	230%
Iirimaa	36%
Suurbritannia	127%
Austraalia	132%
Poola	8%
Leedu	9,5%
Eesti	22%

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti demograafia
keskus

SAMMASTE INTEGRERITUS

Pensionisambad võivad olla omavahel seotud makselahenduste, halduse või väljamaksete süsteemi kaudu

- Soome ja Rootsi: integreeritud väljamakse lahendus
- Leedu: 2019 reformiga eraldati sotsiaalkindlustusmaksed ja II samba (vabatahtlik) maksed
  - II samba maksed: 3+1,5 skeem
    - töötaja maksed: 3% brutopalgast
      - Liitunutel võimalik teha ka suuremaid sissemaksid kui 3%
      - Töötaja eest võib tasuda ka tööandja
    - riigi maksed: 1,5% **keskmisest** palgast
  - sotsiaalkindlustusmaksed osa II sambasse enam ei suunata

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti demograafia
keskus

TÖÖTAMINE PENSIONIEAS

- Soomes, Rootsis – tööpensioni ja töötasu saab ilma piiranguteta
- Leedus, Poolas – töötamine ei mõjuta sotsiaalkindlustuspensioni suurust
- Suurbritannias ja Iirimaa – töötamine ei mõjuta osamakselise riigipensioni suurust
- Taanis – tulupiirist suurema töötasu korral vähendatakse rahvapensioni suurust
- Austraalia vanaduspension, Suurbritannia pensionikrediit, Iirimaa sotsiaalabipension, Rootsi vanadustoetus – sissetulekute kaalumisel võetakse töötasu arvesse. Iirimaa ja Austraalia – erandid töötamise soodustamiseks
- Soomes ja Poolas – pensioni määramise ajaks peab varasem töösuhe olema lõppenud

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti demograafia
keskus

LASTE KASVATAMISE AEG JA LASTE ARV

- Vanemapuhkuse ja väikelapse kasvatamise perioodidel tehakse ühe vanema eest sissemaksid
- Leedus ja Poolas – pensionilisa lasterikka pere vanematele:
  - Leedu: 5+ lapse vanemale võrdse määraga riigipension
  - Poola: 4+ lapse vanemale vajaduspõhine toetus

KOGUMISPENSIONIGA LIITUMINE

- Rootsis, Taanis, Austraalias – kohustuslik liitumine
  - Rootsis ja Taanis – madal makse määr (Rootsis 2,5% inimese palgast, Taanis 1%), suurem roll kutsealastel skeemidel
  - Austraalias – kõrge makse määr 10% (tõuseb 12%-le)
- Suurbritannias, Leedus, Poolas, Irimaal (alates 2024) – automaatne kogumispensioniga liitumine, võimalus väljuda
  - Suurbritannia ja Leedu – tugevad nügijad

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti demograafia
keskus

KOGUMISPENSIONI VÄLJAMAKSED

- Rootsis, Taanis, Leedus – kohustuslik annuiteet, katab eluea riski
  - Rootsis ja Leedus – annuiteedi osutajaks on riiklik sotsiaalkindlustusamet, Taanis ATP fond (avalik-õiguslik)
- Poolas – sisuliselt kohustuslik annuiteet
- Austraalias – maksed enne pensioniiga võimalikud, ent piiratud juhtudel ja rangetel tingimustel

KOGUMISPENSIONI MAKSUSTAMINE

Maksustatakse sissemaksleid, investeeringutulu ja/või väljamakseid

- Sissemaksed maksustatud Soomes (vabatahtlikud skeemid), Austraalias
- Investeeringutulu: Rootsis (teised plaanid), Taanis, Austraalias
- Väljamaksed: Soomes, Poolas (IKZE plaan)

ISEENDALE TÖÖANDJATE PENSIONIKINDLUSTUS

- Soomes ja Poolas – saab sissemaks suurust ise valida
- Jäävad välja ametialastest skeemidest – Rootsi, Taani
- Vabatahtlik kogumine – Austraalia, Taani
- Taani – ettevõtte müügist saadud raha saab kanda n-ö lõpetamisskeemi

*EESTI PENSIONISÜSTEEM
VÕRDLUSPILDIS JA
RAHVUSVAHELISE
PRAKTIKA ÕPPETUNNID
EESTI JAOKS*

*MERCERI INDEKS:
EESTI*

TALLINNA ÜLIKOOL

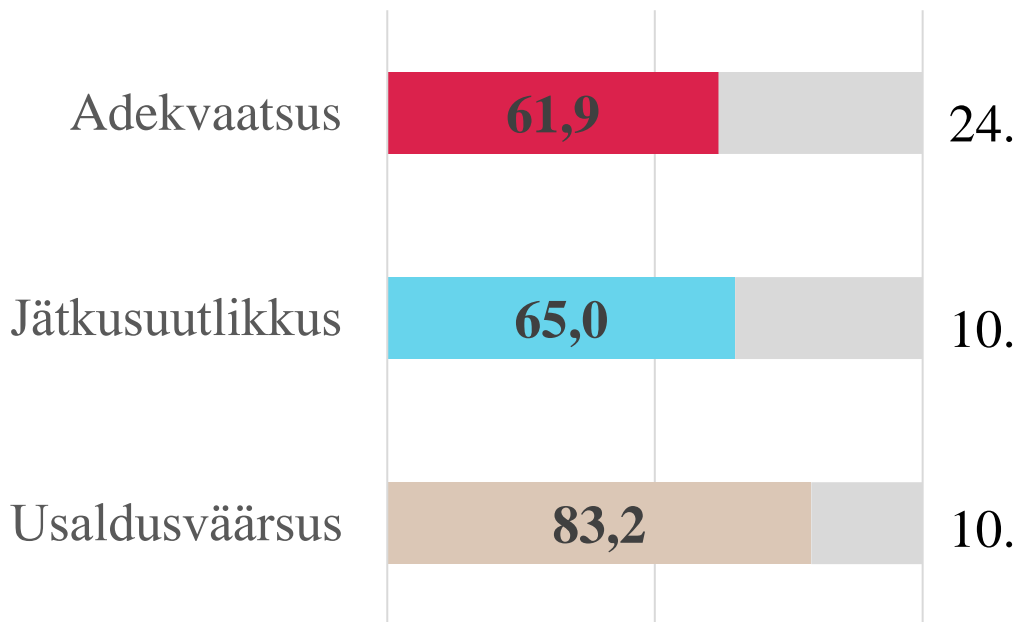
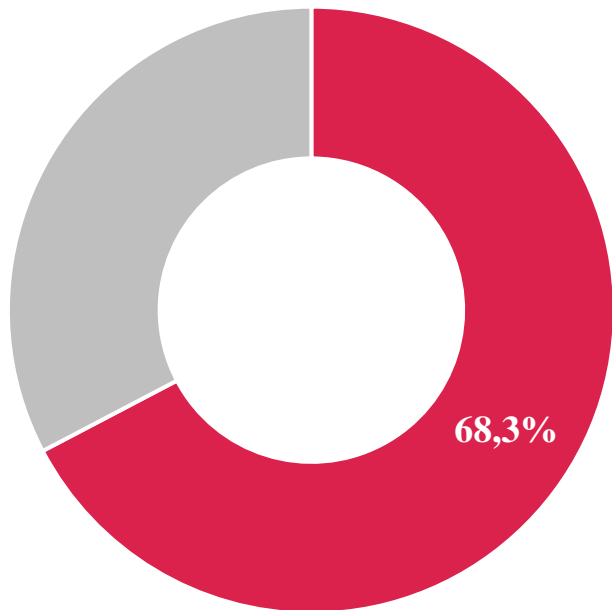
Eesti demograafia
keskus

MERCERI PENSIONIINDEKS

- Hinnatud alates 2009. aastast
- Viimati võrreldi 43 riiki.
- 2021. aasta kuus parimat:
  1. Island: 84,2 p
  2. Holland: 83,5 p
  3. **Taani: 82,0 p**
  4. Iisrael: 77,1 p
  5. Norra: 75,2 p
  6. **Austraalia: 75,0 p**

Adekvaatus – 40%	Jätkusuutlikkus – 35%	Usaldusväarsus – 25%
• Hüvitised • Süsteemi disain • Säastud • Maksusüsteem • Kodu omamine • Kasvupotentsiaaliga varad	• Pensionisüsteemi katvus • Varade hulk • Demograafia • Kulutused • Riigivõlg • Majanduskasv	• Regulatsioonid • Valitsemine • Kaitse • Kommunikatsioon • Opereerimise kulud

EESTI OLEKS 44 RIIGI SEAS 13.

RIIK	KOONDINDEKS	GRUPP	ADEKVAATSUS	JÄTKUSUUTLIKKUS	USALDUSVÄÄRSUS
Taani	82,0	A	81,1	83,5	81,4
Austraalia	75,0	B+	67,4	75,7	86,3
Soome	73,3	B	71,4	61,5	93,1
Rootsi	72,9	B	67,8	73,7	80,0
Suurbritannia	71,6	B	73,9	59,8	84,4
Iirimaa	68,3	B	78,0	47,4	82,1
Eesti	68,3	B	61,9	65,0	83,2
Poola	55,2	C	60,9	41,3	65,6

MUREKOHAD MERCERI JÄRGI

- Miinimumpension
- Keskmise netoasendusmäär
- Kogumispensionide varade vanusepiirang
- Kogumispensioni varade mitte-kasutamine pensionieas püsiva sissetulekuna (annuiteet või fondipension)
- Ettekogumise suurus (sissemaksete osakaal palgast ja varade maht)
- Iga-aastane inimeste teavitamine

*VALIK
POLIITIKAIDEID
RAHVUSVAHELISE
PRAKTIKA PÕHJAL*

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti demograafia
keskus

MIDA SEADA TEISTEST RIIKIDEST EESKUJUKS

- Süsteemi läbipaistvus
- Selged eesmärgid ja sammaste rollid
- Inimeste nügimine paremate valikute suunas
- Täiendav kogumine pensionieaks

1) I SAMBA SELGEM EESMÄRGISTAMINE JA PENSIONIVALEMI PÕHIMÕTTELISED ARENGUSTSENAARIUMID

- I samba põhieesmärk:
  - Kas vaesuskaitset tagav baassissetulek või mingis osas ka asendussissetuleku pakkumine?
- I samba arengutee 3 stsenaariumi:
  - Põhjamaade tüüpi, residentsusperioodi pikkusest sõltuv mitte-osamakseline rahvapensioni skeem koos vajaduspõhise garantiipensioniga
  - Suurbritannia ja Iirimaa tüüpi töötamise kestusest sõltuv osamakseline riiklik pension koos vajaduspõhiste pensionilisadega
  - Eesti ja Leedu senist riikliku pensioni mudelit jätkav skeem, mis sisaldab võrdse määraga baasosa ning madala lisandusmääraga sotsiaalmaksust/maksetest sõltuvat kindlustusosa

2) PENSIONISTAAŽI JUURDEOSTMINE I S A M B A S

- Võimalus (teatud ulatuses ja piirangutega) ühekordsete vabatahtlike maksetega täiendada kohustuslikke riiklikke pensionimakseid, et osta juurde pensionistaaži või katta tekkinud auke kindlustusperioodis.
- Ühe pensionikindlustusstaaži aasta eest tuleks maksta sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa vähemalt töötasu alammäära aastasummalt.
- Pensionisüsteemi maksete tegemine ja süsteemis osalemine muutuks paindlikumaks, olles paremini kohanenud uue töömaailma väljakutsetega.
- Ebatraditsioonilise karjäärimudeli ja ebapiisava staažiga inimesed saaksid võimaluse parandada vanaduspensioni määra hilisemate lisamaksetega.

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti demograafia
keskus

3) I JA II SAMBA FUNKTSIOONIDE JA MAKSETE SELGEM ERISTAMINE

Sotsiaalmaksu pensioniosa jagatakse tööandja ja töötaja vahel, näiteks:

- tööandja osa läheb I sambasse
  - selle eest saab õiguse baasosale ja staažiosale
- töötaja võib valida, kas tema pensionimakse läheb I või II sambasse
  - kui valib II samba, siis tema riiklik pension palgast ei sõltu
  - kui maksab I sambasse, siis oleks riiklikus pensionis ka palgakomponent

4) I JA II SAMBA ASENDUSMÄÄRALE ARVULISE EESMÄRGI SEADMINE

- Riik seaks arvulise sihttaseme, mis näitaks, milline peaks olema kummagi samba oodatav tulem asendusmäärade osas
- Annaks selge signaali nii riigipensioni eeldatava suuruse kui ka selles osas, mil määral oodatakse inimese individuaalset panust kas kogumispensioni või muud tüüpi investeeringute abil, et pensionieas soovitava sihttasemeni jõuda

5) II SAMBA VÄLJAMAKSETE SIHIPÄRASUSE SUURENDAMINE

- väljamaksed on piiratud eelpensioni vanusega
- mõned võimalikud erandid, mil on lubatud (osalised) väljamaksed, nt:
  - püsiv töövõimetus; fataalne haigus; erakorraliste ravikulude katmine
  - väga tõsised finantsraskused; kodulaenu maksete tasumise raskused, et säilitada eluaset

6) II SAMBAGA AUTOMAATSE LIITMISE REEGLITE MUUTMINE

- II sambast loobunute automaatne taasliitmine või aktiivne nügimine (nt infokiri) uuesti liitumiseks teatud regulaarsusega (nt iga 3 aasta järel)
- *Selle poliitikavariandi rakendamine sõltub mh 3. ja 5. poliitikavariandi valikutest*

7) II SAMBA SISSEMAKSETE SUUREM PAINDLIKKUS

- II samba pensionikontodele saaks täiendavaid sissemaksid teha nii töötajad, FIE-d kui tööandjad
- Seadusega fikseeritakse minimaalse sissemaks määra ja maksuvabastuse piirmäär

8) ELUKAAREFONDID KUI II SAMBAGA VAIKELAHENDUS

- II sambaga liitunu saab valida elukaarepõhise investeerimisstrateegiaga pensionifonde, kus investeerimisriski tase langeb koos osaleja vanuse kasvuga
  - liitunu ei pea vahetama fonde, vaid fond kohandab investeerimisstrateegiat

9) SOTSIAALKINDLUSTUSAMET KUI KESKNE ANNUITEEDIPAKKUJA

- Annuiteedituru väike maht ei ole kindlustusseltsidele annuiteeditoodete pakkumiseks atraktiivne ega võimalda neil eluea riske tõhusalt jagada
- Keskne riiklik annuitedipakkuja Sotsiaalkindlustusameti näol võiks suurendada huvi ja usaldust valida II samba väljamakseteks eluaegne annuiteet

10) KOGUMISPENSIONI MAKSEPUHKUS

- Meede võiks vältida II samba osalemisest loobumist lühemaajaliste täiendavate finantskohustuste või ajutiste finantsraskuste tõttu, lubades mõnevõrra suuremat paindlikkust II samba maksete tegemisel

11) PENSIONIDEALANE NÕUSTAMINE

- Sõltumatu pensioniinfo ja individuaalse nõustamise pakkumine nii I kui II samba valikute suhtes
  - teatud olukordades aktiivne nügimine nõustamisteenuse kasutamisele

12) PENSIONIALANE REGULAARNE TEAVITUS

- Regulaarne teatis annab inimesele ülevaate seni omandatud pensioniõiguste ja kogutud pensionivara kohta, aga pakub ka tulevikuvaadet pensioni eeldatava suuruse kohta koos selgitusega võimaliku asendusmäära osas
- Teatises võiks kirjas olla ka see, milline peaks olema igakuine isiklik panus, et saavutada tulevikus pensioni sihttasemeks seatav asendusmäär

13) TÖÖANDJAPENSION

- Täiendavad stiimulid ja võimalused tööandjatele töötajate pensioni kogumisel
  - **Riskid:** Tööandja saab valida, kelle puhul makseid teha. Sel juhul suurendaks riigi pakutav maksusoodustus sissetulekute ebavõrdsust pensionieas.
    - Selektiivsus ettevõtte tasandil – ebavõrdse kohtlemise risk
    - Selektiivsus sektorite lõikes – täiendavate sissemaksete tegemise võimalust kasutaks sagedamini nende sektorite tööandjad, kus palgad on kõrgemad (sh finants- ja IT-sektor)
  - **Võimalused:** Meede toetaks individuaalse asendusmäära eesmärki, sõltumata inimese varasemast palgast ja siludes sissetulekuid üle elukaare

AITÄH!

TALLINNA ÜLIKOOL

Eesti demograafia
keskus

Riik	Intervjueeritava nimi	Ametikoht
Soome	Mika Vidlund ja Marjukka Hietaniemi	Soome pensionikeskus - suhete juht ja arendusjuht
Rootsi	Ole Settergren	Rootsi pensioniagentuuri (Pensionsmyndigheten) analüüsiosakonna juht
Taani	Prof. Torben M. Andersen	Majandusteaduste professor (Aarhus School of Business and Social sciences - Department of Economics and Business Economics)
Leedu	Prof. Teodoras Medaiskis	Vilniuse ülikooli professor
Poola	Prof. Agnieszka Chłoń-Domińczak	Varssavi majanduskooli statistika ja demograafia instituudi professor
Suurbritannia	Carl Emmerson	Institute of Fiscal Studies asedirektor
Austraalia	Prof. Hazel Bateman	Professor UNSW Sydney ülikoolis

TALLINNA ÜLIKOOI

Eesti demograafia
keskus

SOOME

Riigipension

- Rahvapension (*kansaneläke*) – jooksvalt rahastatav
- Garantiipension (*takuueläke*) – jooksvalt rahastatav

Tööpension, kohustuslik

- Sissetulekupõhine kohustuslik pensioniskeem palgatöötajatele (TyEL); meremeestele (MEL); üksikettevõtjatele (YEL); talupidajatele (MYEL) – 67% jooksvalt rahastatud ja 33% eelfinantseeritud.
- Sissetuleku-põhine kohustuslik pensioniskeem avaliku sektori töötajatele (JuEL) – 70% jooksvalt rahastatud ja 30% eelfinantseeritud.

Tööpension, vabatahtlik

- Ettevõtte- ja sektoriüleised pensionifondid
- Pensioni grupikindlustuse lepingud elukindlustusettevõttes
- Reservfondi pensioniplaan

Isiklik pension, vabatahtlik

- Tööandja pakutav individuaalne pensionikindlustus
- Inimese enda valitud pensionikindlustus

ROOTSI

Riigipension

- Tööpension (*inkomstpension*) – jooksvalt rahastatav ent määratud sissemakssetega
- Garantiipension – jooksvalt rahastatav

Isiklik pension, kohustuslik

- Preemiumpensioni süsteem – täielikult eelfinantseeritav määratud sissemaksuga kohustusliku kogumispensioni skeem

Kutsealane pension, kohustuslik

- Kutsealased pensioniettevõtted (alates 2020 – *tjänstepensionsföretag*)
- Kutsealased pensioniühendused (alates 2020 – *tjänstepensionsföreningar*)
- Pensionifondid (*pensionsstiftelser*)
- Elukindlustusettevõtted
- Reservfondid

Isiklik pension, vabatahtlik

- Individuaalsed pensionisäästud (IPS)
- Individuaalne pensionikindlustus

Riigipension, kohustuslik

- Residentsuspõhine rahvapension (*folkepension*) – jooksvalt rahastatav

Tööalane pension, kohustuslik

- Täiendav sissetulekute seotud pensioniskeem (ATP) (*arbejdsmarkedets tillægspension*) – eelfinantseeritav

Tööalane pension, poolkohustuslik

- Kollektiivsete lepingute pensioniplaan
- Ettevõtete pensioniplaan

Individuaalne pension, vabatahtlik

- Individuaalsed pensioniplaanid

LEEDU

Riigipension, kohustuslik

- Riiklik sotsiaalkindlustuspension (*socialinio draudimo pensija*) – jooksvalt rahastatud

Vabatahtlik kogumispension

- Teise samba avatud pensionifondid
- Kolmanda samba avatud pensionifondid

POOLA

Riigipension, kohustuslik

- Jooksva finantseerimisega arvestuslike pensionikontodega pensioniskeem: NDC1 ja NDC2 kontod

Töölane pension, vabatahtlik

- Töötaja pensionifondid (PPE)
- Töötajate kapitalikonto skeemid (PPK)

Isiklik pension, vabatahtlik

- Avatud pensionifondid (OFE)
- Individuaalsed skeemid (IKE)
- Individuaalsed pensionikindlustuse kontod (IKZE)

SUURBRITANNIA

Riigipension

- Uus riigipension (*New state pension*) – jooksvalt rahastatav
- Pensionikrediit (*Pension credit*) – jooksvalt rahastatav

Kutsealased, kohustuslikud

- Kutsealased pensioniskeemid (automaatse liitumisega) – eelfinantseeritud

Personaalsed, vabatahtlikud

- Personaalsed pensioniskeemid (individuaalsed või grupipõhised)
- Osanikupensiooni skeemid (*stakeholder pension*)

IIRIMAA

Riigi kohustuslik sotsiaalkindlustuspension

- Osamaksline riigipension (*state pension (contributory)*)
- Sissetulekute alusel kaalutud sotsiaalabipension (*state pension (non-contributory)*)

Töölane, vabatahtlik

- Töölased pensioniskeemid

Isiklik, vabatahtlik

- Pensioni annuiteedilepingud (RAC)
- Personaalsed pensionisäästukontod (PRSA)

AUSTRALIA

Riigipension

- Riiklik vanaduspension (*Age pension*) – sissetulekute alusel kaalutud, jooksvalt finantseeritud

Tööalane, kohustuslik

- Ettevõtte, tööstuse ja avaliku sektori kohustusliku kogumispensioni (*superannuation*) fondid

Isiklik, kohustuslik

- Isejuhitavad kogumisfondid, hoiusefondid, väiksed APRA fondid jne

Isiklik, vabatahtlik

- Pensioni säästukontod
- Vabatahtlikud maksed kogumispensioni fondidesse (*superannuation*).